

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС

Педагогічної практики у початковій школі
підготовки магістра
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми Початкова освіта

Луцьк – 2023

Силабус педагогічної практики у початковій школі підготовки *магістра*, галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*, спеціальності *013 Початкова освіта*, за освітньо-професійною програмою *Початкова освіта*

Розробники: **Пріма Р.М.**, професор, завідувачка кафедри теорії і методики початкової освіти, доктор педагогічних наук
Рославець Р.М., доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Пріма Д.А.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти

протокол №1 від 31.08.2023 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис педагогічної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Магістр	Обов'язкова
Кількість годин / кредитів 150 / 5		Рік навчання I
		Семестр 1-ий
ІНДЗ: немає		Тривалість 4 тижні
		Самостійна робота 140 год.
		Консультації 10 год.
Мова навчання	Українська	
	Форма контролю: залік	

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові

Науковий ступінь

Вчене звання

Посада

Контактний телефон

Електронна пошта

Дні занять

Прізвище, ім'я та по батькові:

Науковий ступінь

Вчене звання

Посада

Контактна інформація

Дні занять:

Пріма Раїса Миколаївна

доктор педагогічних наук

професор

завідувач кафедри теорії і методики

початкової освіти

066-700-83-44

primar@ukr.net,

Prima.Raisa@vnu.edu.ua

відповідно до розкладу

<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Рославець Руслана Миколаївна

кандидат педагогічних наук

доцент

доцент кафедри теорії і методики початкової освіти

(0503784270, roslavecj@gmail.com)

відповідно до розкладу

(<http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Педагогічна практика у початковій школі є формою практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, входить до переліку практик, які здійснюються в закономірній послідовності упродовж усього періоду навчання здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістр за спеціальністю 013 Початкова освіта.

Педагогічна практика у початковій школі є важливою соціально-психологічною умовою та невід'ємним складником професійно-практичної підготовки фахівця педагогічного ЗВО. Вона відіграє системоутворювальну роль у розвитку творчої особистості майбутнього фахівця, забезпечує взаємодію теоретичних знань та практичних умінь, сприяє формуванню фахових якостей учителя початкових класів та допомагає у професійному самовизначенні здобувачів освіти. Педагогічна практика у початковій школі спрямована на ознайомлення здобувачів вищої освіти з новим змістом освіти, структурою школи та сучасним освітнім середовищем, яке сприяє формування у молодших школярів ключових компетентностей (вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися іноземною мовою, математична компетентність, компетентність у галузі природничих наук, техніки і технологій, підприємливість, фінансова грамотність тощо).

Силабус педагогічної практики є нормативним документом факультету педагогічної освіти та соціальної роботи, який розроблено кафедрою теорії і методики початкової освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта денної форми навчання.

2. Пререквізити. Знання, уміння й навички, компетентності, яких набули здобувачі вищої освіти в процесі вивчення дисциплін відповідно до навчального плану підготовки бакалавра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта денної форми навчання; «Інноваційні технології навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі», Інноваційні технології навчання математичної освітньої галузі в початковій школі», «Інноваційні технології навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у початковій школі».

Постреквізити. Знання, уміння й навички, компетентності, яких набудуть здобувачі освіти стануть необхідною основою для ОК «Переддипломна практика», написання кваліфікаційної роботи.

3. Мета і завдання практики. Метою педагогічної практики у початковій школі є поглиблення і розширення професійно-педагогічних знань здобувачів освіти, оволодіння сучасними методами, формами організації освітнього процесу, озброєння їх методикою педагогічної роботи з молодшими школярами для проведення педагогічної діяльності; формування у них на базі одержаних у закладі вищої освіти знань у реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Проведення педагогічної практики у початковій школі повинно забезпечити подальше поглиблення та закріплення професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час написання кваліфікаційної роботи.

Завдання практики:

1. Ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями педагогічної та організаційної діяльності вчителя початкових класів, із сучасним станом освітньої роботи початкової школи, передовим педагогічним досвідом, інноваційно-педагогічними проектами школи.
2. Формування вміння цілеспрямовано спостерігати і ґрунтовно аналізувати діяльність вчителя початкової школи та молодших школярів, оцінювати ефективність освітнього процесу.
3. Виконання студентами-практикантами обов'язків учителя початкової школи, усіх функцій: організаційної, проєктувальної, педагогічної, виховної, діагностичної, моніторингової.
3. Стимулювання інтересу здобувачів вищої освіти до розвитку своїх педагогічних здібностей, виховування любові до педагогічної професії, формування психологічної готовності до роботи у початковій школі.
4. Мотивування здобувачів вищої освіти до прагнення здобути максимально можливі результати у процесі використання інноваційних технологій навчання, до бажання самостійно проводити уроки та виховні заходи у початковій школі

5. Формування уміння й навички психологічного вивчення особистості молодших школярів, їх пізнавальних інтересів, взаємин у колективі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей, а також здійснювати індивідуальну виховну роботу зі здобувачами освіти.

4. Результати навчання (компетентності):

Інтегральна компетентність	Здатність компетентно розв'язувати задачі дослідницького та / або інноваційного характеру у сфері початкової, фахової передвищої й вищої освіти
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
	ЗК 2. Здатність до збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства, до вираження національної культурної ідентичності.
	ЗК 3. Здатність до гнучкості мислення, його абстрактності та критичності, аналізу й синтезу.
	ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність); виявляти ініціативу та підприємливість.
	ЗК 5. Здатність працювати в команді, ставити актуальні завдання, спрямовувати свої зусилля на досягнення цілей, вмотивовувати всіх суб'єктів соціальної взаємодії на їх розв'язання; приймати ефективні рішення у професійній діяльності..
Фахові (спеціальні) компетентності (ФК)	ФК 2. Здатність спілкуватися академічною українською та іноземною мовами в усній і письмовій формах, використовувати різні стратегії комунікації, формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички здобувачів освіти.
	ФК 3. Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової освіти в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.
	ФК 4. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології й цифрові освітні ресурси в організації освітнього, наукового і виробничого процесів у галузі початкової, фахової передвищої й вищої освіти.
	ФК 5. Здатність управляти освітніми та виробничими процесами у сфері початкової та вищої освіти, що потребують нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної й етичної відповідальності; здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання.
	ФК 6. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової, фахової передвищої й вищої освіти.
	ФК 7. Здатність здійснювати моніторинг та оцінювати результати власної педагогічної діяльності, визначати перспективи професійного розвитку.
	ФК 8. Здатність до конструктивного розв'язання педагогічних конфліктів в освітньому середовищі початкової та вищої школи засобами педагогіки партнерства.
	ФК 9. Здатність обирати оптимальні педагогічні технології для роботи в умовах інклюзивного освітнього середовища на

	<p>засадах принципів дитиноцентризму та розвивального навчання.</p> <p>ФК 11. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 2. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.
	ПРН 4. Організовувати та управляти освітнім і виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців у стандартних, нестандартних та невизначених умовах.
	ПРН 5. Створювати інноваційне, інформаційно-освітнє, інклюзивне, безпечне середовище закладу освіти, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.
	ПРН 6. Об'єктивно оцінювати результати діяльності здобувачів у сфері початкової та вищої освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.
	ПРН 9. Працювати в команді, конструктивно розв'язувати педагогічні конфлікти в освітньому середовищі початкової та вищої школи між усіма її учасниками з використанням засобів педагогіки партнерства та потенціалу педагогічного наставництва й супервізії.
	ПРН 10. Засвідчувати вміння критично і абстрактно мислити, генерувати нові ідеї (креативність), дотримуватись етичних вимог у перебігу професійної діяльності у початковій та вищій школі.
	ПРН 11. Усвідомлювати сучасні вимоги суспільства до професії педагога, оцінювати й співвідносити рівень своєї професійної готовності зі світовими та вітчизняним тенденціям розвитку освіти, володіти інформацією про систему безперервного навчання впродовж життя.
	ПРН 12. Використовувати цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності, для професійної самоосвіти та особистісного зростання.

Soft skills:

- **системне, аналітичне та критичне мислення** (здатність знаходити та аналізувати факти, події, зміни, визначати пріоритетні та другорядні елементи у системі);
- **комунікативні навички** (готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу);
- **навички командної роботи** (здатність до роботи з оточуючими людьми, до ведення – переговорів, до досягнення компромісів);
- **лідерство** (здатність очолити групу, вести її за собою, нести відповідальність за колективну діяльність, у т.ч. за невдачі);
- **креативність, оригінальність та ініціативність** (здатність генерувати нові ідеї, варіативність мислення, свобода);

- **гнучкість і адаптивність** (здатність адаптуватися до умов, що швидко змінюються та є непередбачуваними, вміння оперативно вирішувати освітні завдання в кризових умовах).

Методи навчання:

- *словесні*: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація, платформа Zoom, Office 365), розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж, робота з підручником/книгою, робота з інтернет-джерелами, робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами;
- *наочні*: ілюстрування, демонстрування, спостереження;
- *практичні*: розв'язування задач/кейсів, вправи, дослідні роботи, завдання, звіти, проекти, проблемне навчання.

Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання
1. Підготовчий	<p>1.Настановча конференція з питань проходження практики:</p> <ul style="list-style-type: none"> – інструктаж з проходження педагогічної практики у початковій школі. Ознайомлення з планом проходження практики; – ознайомлення з нормативними документами, що регламентують здобуття вищої освіти в Україні та діяльність навчальних закладів усіх рівнів акредитації; – поглиблення теоретико-практичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, набутих здобувачами вищої освіти та застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики; – усвідомлення мети, завдань та компетентностей, які мають бути сформовані по завершенні практики; – визначення строків оформлення звітної документації практики; – ознайомлення з критеріями оцінювання; методичними рекомендаціями; рекомендованою літературою. <p>2.Настановчий інструктаж проходження практики у початковій школі. Розв'язання організаційних питань.</p>
2. Основний	<ol style="list-style-type: none"> 1. Спостереження та аналіз уроків, виховних заходів у визначеному класі, запис своїх спостережень. 2. Самостійне проведення пробних практичних занять. Самоаналіз проведених занять. 3. Вивчення навчально-методичних матеріалів. 4.Складання кожним практикантом індивідуального плану роботи, практичну діяльність відповідно до цього плану. 5.Розробка різних форм та видів роботи зі здобувачами освіти. 6.Консультації з методистами і викладачами – керівниками практики. 7.Підготовка та складання конспектів уроків, сценарію виховного, просвітницького заходу. 8.Виконання основних завдань практики, проведення залікових занять із здобувачами освіти початкової школи.

	9. Проведення виховного заходу зі здобувачами початкової школи. 10. Аналіз й обговорення з керівниками отриманих результатів, написання звіту та захист практики.
3. Підсумковий	У встановлений термін магістрант оформляє звіт з практики, одержує письмовий відгук групового керівника, де виставляється оцінка роботи практиканта. Усі звітні матеріали пред'являються для контролю керівнику практики під час захисту звіту.

Види (форми) індивідуальних завдань

Підготувати та презентувати на підсумковій конференції звіт професійних досягнень здобувача освіти за період проходження практики.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здійснюється відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#) та [Положення про проведення практики здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Під час практики здобувач вищої освіти має право використовувати навчально-методичні ресурси бази практики та консультуватися з керівником (методистом) практики.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з педагогічної практики у початковій школі здійснюємо за 100-бальною шкалою. Форма звітності за практику – диференційований залік. Оцінюючи результати практики, враховуємо оцінку керівника бази практики.

Оцінювання результатів практики

	Вид звітної роботи	К-сть балів
1	Індивідуальний план проходження педагогічної практики, щоденник з аналітичними висновками та звітами	10
2	Підготовка 6-ти залікових уроків (відповідно до навчання освітніх галузей у початковій школі) з упровадженням інноваційних педагогічних технологій	20
3	Підготовка конспекту індивідуального заняття з учнем з особливими освітніми потребами (за наявності)	20
4	Підготовка сценарію та проведення виховного заходу, просвітницького заходу з безпеки життєдіяльності, збереження здоров'я (на вибір)	20
5	Загальне оформлення матеріалів педагогічної практики (папка, фотоматеріали, мультимедійні презентації, навчально-методичні цифрові чи електронні матеріали для дистанційного навчання молодших школярів)	10
6	Захист педагогічної практики. Залік.	20
7	Сума балів	100

Політика щодо відвідування практики

Педагогічна практика відіграє важливу роль у підготовці майбутніх учителів початкової школи, забезпечує більш тісне поєднання теоретичної підготовки із практичною фаховою діяльністю, допомагає адаптуватися до специфічних умов виконання фахових обов'язків, створює професійні ситуації для практичного застосування теоретичних знань, сприяє формуванню й розвитку педагогічної ерудиції, інтуїції, здатності до імпровізації, педагогічного оптимізму та рефлексії. Нова школа потребує вдосконалення професійної підготовки у площині практикоорієнтованості, зокрема підготовки здобувачів вищої освіти до педагогічної практики в початковій школі.

Відвідування бази педагогічної практики є обов'язковим, щоденним, упродовж 4 тижнів. Під час практики здобувач освіти повинен систематично відвідувати заняття та позаурочні заходи в закріпленому за ним класі, не запізнюватися, бути максимально ініціативним і креативним. З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря) практика може відбуватися за індивідуальним графіком (у тому числі й онлайн) за погодженням з керівником. Усі завдання потрібно виконувати у час, чітко визначений керівником.

За об'єктивних причин (наприклад, перебування за кордоном під час військового стану в Україні тощо) практика може відбуватись в дистанційній формі за заявою здобувача на ім'я декана факультету (інституту) з проханням надати індивідуальний графік навчання та документи (копії документів), що підтверджують факт перебування за межами України (Наказ №3 від 31 серпня 2022 року Про організацію освітнього процесу у Волинському національному університеті імені Лесі Українки у 2022/2023 н.р. <https://bit.ly/3F9ivvt>). Індивідуальні завдання для проходження практики в дистанційній формі розробляє керівник практики на основі цього силабусу з використанням технологій дистанційного навчання, зокрема на платформах Moodle, Office 365, Google Classroom, Zoom та ін., перелік звітної документації додається.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки, Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти.

Виявлення ознак академічної недоброчесності у звітній документації з практики здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедайннів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом з метою підвищення підсумкової оцінки не дозволяється. Кінцевий термін ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційованого заліку. Присутність усіх студентів є обов'язковою.

Загальне оцінювання результатів педагогічної практики здійснюється за 100-бальною шкалою.

На залік здобувач має представити весь пакет документів, передбачених силабусом практики. Комісія приймає залік у терміни, що визначені наказом (розпорядженням) на практику.

Підсумкову оцінку визначаємо в балах як суму оцінок, зазначених у таблиці. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом практики, з метою підвищення підсумкової оцінки не дозволяється.

Диференційована оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план (залікову книжку) здобувача вищої освіти і враховується для здобувачів під час визначення розміру стипендій разом з іншими підсумковими оцінками

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	Непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VIII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

1. Богданович М., Козак М., Король Я. Методика викладання математики в початкових класах. К. : А.С.К., 2003. 345 с.
2. Вашуленко М. С. Українська мова та читання : підруч. для 2 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1. К. : Видавничий дім «Освіта», 2019. 144 с.
3. Вашуленко М. С. Українська мова та читання : підруч. для 2 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 2. : Видавничий дім «Освіта», 2019. 144 с.
4. Вашуленко М. С. Українська мова. Буквар : підруч. для 1 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч 1. К. : видавничий дім «Освіта», 2018. 112 с.
5. Вашуленко М. С. Українська мова. Буквар : підруч. для 1 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч 2. К. : видавничий дім «Освіта», 2018. 112 с.
6. Коваль Г. П. Зміст та дидактична структура уроку читання в початкових класах. Тернопіль : Підручники і посібники, 2003. 80 с.
7. Коваль Г. П., Іванова Л. І., Суржук Т. Б. Методика читання: навчальний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2008. 280 с.

8. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Методичні рекомендації / Авторський колектив: Бібік Н. М., Савченко О. Я., Байбара Т. М., Вашуленко М. С. та ін. К. : Поч. школа, 2003. 128 с.
9. Король Я. А. Математика в початкових класах. Культура усного і писемного мовлення. Тернопіль : Богдан, 2000. 158 с.
10. Король Я. А. Формування практичних умінь і навичок на уроках математики. Тернопіль : Богдан, 2000. 136 с.
11. Інтегрований курс «Я досліджую світ». Модельна програма для пілотування у 3 класах експериментальних закладів загальної середньої освіти (автори Т. Воронцова, В. Пономаренко, І. Гарбузюк, О. Хомич, Н. Андрук, К. Василенко). URL : <http://autta.org.ua/ua/resources/ya-doslidzhuyu-svit/3klasPilot>
12. Інтегрований курс «Я досліджую світ». Навчання на основі запитів. URL : <https://edera.gitbook.io/glossary/metodiki-vikladannya-u-1-klasi/world>
13. Кейси з інтегрованого навчання на уроках курсу «Я досліджую світ» (1-2 клас НУШ). URL : <https://osnova.d-academy.com.ua/course/kejsy-z-integrovanogo-navchannya-na-urokah-kursu-ya-doslidzhuyu-svit-1-2-klas-nush/>
14. Скворцова С. О. Математика: підруч. для 1 кл. закл. загал. серед. освіти. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 2014 с.
15. Скворцова С. О. Математика: підруч. для 2 кл. закл. загал. серед. освіти. – Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 2014 с.
16. Скворцова С. О. Математика: підруч. для 3 кл. закл. загал. серед. освіти. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 2014 с.
17. Скворцова С. О. Математика: підруч. для 4 кл. закл. загал. серед. освіти. Харків : Вид-во «Ранок», 2018. 2014 с.
18. Садкіна В. І. 101 цікава педагогічна ідея. Як зробити урок. Харків : Вид група 0.
19. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом О. Я. Савченко. Цикл І (1-2 класи). URL : <https://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/>
20. Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом Р. Б. Шияна. Цикл І (1-2 класи). URL : <https://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/>
21. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти: 1-2 класи. Київ : ТД «ОСВІТА-ЦЕНТР+», 2018. 240 с.
22. Я досліджую світ: підруч. інтегрованого курсу для 1 кл. закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) / Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, О. Л. Хомич, І. В. Гарбузюк, Н. В. Андрук, К. С. Василенко. Київ : Видавництво «Алатон», 2018.
23. Я досліджую світ : підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) / О. В. Волощенко, О. П. Козак, Г. С. Остапенко. Київ : Світич, 2018.
24. Я досліджую світ : підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) / Т. Г. Гільберг, С. С. Тарнавська, О. В. Гнатюк, Н. М. Павич. Київ : Генеза, 2018.
25. Я досліджую світ : підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) / Н. О. Будна, Т. В. Гладюк, С. Г. Забродська, Н. Б. Шост. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2018.
26. Я досліджую світ : підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) / І. В. Грущинська, З. М. Хитра, І. І. Дробязко. Київ : Оріон, 2018.
27. Я досліджую світ : підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах) / О. Л. Іщенко, О. М. Ващенко, Л. В. Романенко, О. М. Кліщ. Київ : Літера ЛТД, 2018.

28. Я досліджую світ : підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах)/ М. С. Вашуленко, Г. В. Ломаковська, Т. П. Єресько, Й. Я. Ривкінд, Г. О. Проценко. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2019.
29. Я досліджую світ : підручник для 2 класу закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах)/ Н. О. Будна, Т. В. Гладюк, С. Г. Забродська, Н. Б. Шост, Л. В. Лисобей. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2019.
30. Я досліджую світ : проект підручника для 3 кл. експериментальних закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Ч. 1 / Т. В. Воронцова, В. С. Пономаренко, О. Л. Хомич, І. В. Гарбузюк, Н. В. Андрук, К. С. Василенко. Київ : Видавництво «Алатон», 2019.

Інтернет-ресурси

1. Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: <http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/derj-standart-pochatk-new.pdf>
2. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (1-2 класи). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/nush/2019/10/1-2-dodatki.pdf>
3. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом О. Я. Савченко (3-4 класи) URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/nush/2019/10/1-2-dodatki.pdf>
4. Типова освітня програма початкової освіти, розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна URL: <https://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty>